

Proiect de candidatură pentru nominalizarea la funcția de prorector al UBB din partea liniei de studii în limba germană, 2024-2029

Lect. univ. dr. Christian Schuster

În eventualitatea numirii mele în funcția de prorector al liniei de studii în limba germană, îmi propun în primul rând continuarea strategiei urmate în ultimii ani de linia de studii în limba germană, la consolidarea căreia am contribuit, începând cu anul 2012, din poziția de vicepreședinte al Senatului UBB. Pe lângă această linie de continuitate, voi urmări și obiective noi care se încadrează în strategia pe termen lung a UBB, detaliate mai jos.

Consider că prin activitatea de până acum din cadrul conducerii Senatului UBB, prin strânsa colaborare cu toți prorectorii liniei de studii în limba germană din 2007 încoace, prin activitatea de conducere, reprezentare și coordonare de la nivelul Facultății de Studii Europene, prin acțiunile individuale în sprijinul internaționalizării, precum și prin activitatea mea de promovare a cercetării interdisciplinare și de creare a infrastructurii pentru știința deschisă la nivelul UBB am acumulat o experiență bogată care îmi permite să îmi fixez ținte realiste și tangibile pentru un mandat de prorector și să contribui substanțial la crearea unui cadru managerial și de luare a deciziilor eficient, democratic, echitabil și transparent în Universitatea Babeș-Bolyai, într-o echipă care își dorește binele comun al comunității academice.

Obiectivele pe care îmi doresc să le urmăresc în calitate de prorector sunt următoarele:

1. Creșterea numărului de studenți la specializările în limba germană

Universitatea multiculturală se află într-o situație de criză, determinată de scăderea, în ultimii ani, a numărului de studenți și de absolvenți în cadrul liniei de studii în limba germană. Efectele sunt dramatice și se răsfrâng negativ în spațiul extrauniversitar mai ales prin diminuarea cronică a numărului cadrelor didactice care predau în limba germană în mediul preuniversitar. Această lipsă de personal didactic a condus în mod direct la o scădere și mai mare a numărului de absolvenți de liceu care pot și își doresc să studieze în limba germană la UBB. Relațiile nestatornice și ineficiente ale UBB cu mediul preuniversitar de limbă germană și cu organizațiile civice și de cultură ale comunităților de limbă germană din România au contribuit și ele la acest trend din ultimii ani. Cercul acesta vicios a dus

deja la dispariția de facto și, în curând, la radierea unora dintre programele de studii în limba germană din cadrul UBB și periclitează deja alte câteva specializări considerate stabile. Prin urmare, ca prorector UBB, promovarea interesului universității multiculturală trilingvă prin susținerea activă și supra-proportională a liniei de studii în limba germană va constitui prioritatea zero a mandatului.

2. *Specializări noi în limba germană*

Unul dintre obiectivele majore va fi acela de a dezvolta specializări noi în limba germană, la nivel licență și master, în vederea atragerii unui număr mai mare de studenți. Nu doar sistemul de finanțare actual face necesară păstrarea acestei direcții, ci și evoluția accelerată a mediului educațional și a pieței muncii din perioada recentă. După ce UBB a fost obligată să renunțe la câteva specializări în limba germană, vor trebui făcute eforturi mai mari pentru a crea noi specializări, mai flexibile din punctul de vedere al pregătirii studenților pentru viitoare cariere și mai stabile din punct de vedere al numărului de studenți înmatriculați. Combinarea interdisciplinară a specializărilor foarte atractive, permisă de noua legislație adoptată în 2023, precum și posibilitatea creării de specializări internaționale de dublă diplomă permit extinderea ofertei educaționale spre domenii de nișă, extrem de căutate, cum ar fi științele umaniste digitale sau bioinformatica.

3. *An pregătitor pentru studiile în limba germană (și maghiară)*

Un alt obiectiv este acela de a facilita accesul la studiile în limba germană pentru un număr mult mai mare de studenți. Astfel, voi urmări implementarea pentru linia de studii în limba germană, precum și pentru cea în limba maghiară, dacă se va dori, a modelului de „an pregătitor”, disponibil pentru învățarea limbii române în vederea urmării cursurilor în cadrul UBB. Acest model, pe care l-am propus deja în anii anteriori, s-a lovit de bariere legislative rigide și de viziuni limitate asupra rolului universității în societate, care însă au devenit mai maleabile în ultimul timp, creând astfel premisele pentru reluarea eforturilor de construire a unei astfel de inovații instituționale cu bătaie lungă.

4. *Internaționalizarea studiilor în limba germană*

Linia de studii în limba germană a funcționat dintotdeauna ca o punte de legătură foarte importantă pentru relația UBB cu instituții de învățământ superior și de cercetare din spațiul de limbă germană, cel mai performant din punct de vedere academic din partea continentală a Europei. Asigurarea unei calități foarte înalte, atât în ceea ce privește procesul de predare-

învățare și cel de cercetare, cât și în utilizarea la nivel înalt a limbii germane de specialitate, este o precondiție a menținerii bunelor relații cu aceste instituții și se integrează în strategia de internaționalizare a UBB. Programele de dublă diplomă, parteneriatul strategic cu universități puternice din spațiul de limbă germană și proiecte comune de cercetare trebuie să devină regula și nu doar excepții notabile în următorii cinci ani, iar inițiativa pentru crearea și susținerea unor astfel de programe trebuie să pornească de la vârful ierarhic, acolo unde există resursele umane, relaționale și structurale necesare. Recrutarea de personal didactic și de studenți din spațiul de limbă germană este de asemenea vital pentru creșterea nivelului de internaționalizare. Aceste aspecte au fost prea puțin urmărite în mod sistematic în ultimele mandate ale prorectorilor LSLG.

5. *Impulsionarea relațiilor interculturale în UBB*

Crearea universității multiculturale cu cele trei linii de studii în limba română, maghiară și germană, a adus UBB o binemeritată recunoaștere internațională. Cu toate acestea, modelul de cooperare interculturală în cadrul UBB este departe de a fi perfect, existând în ultimii ani chiar și mișcări retrograde care pun în pericol funcționarea eficientă a instituției. Voi pleda, ca și până acum, pentru respectarea cu strictețe a caracterului multicultural al UBB atât în acțiunile și comunicările publice ale conducerii și administrației universității, cât și în cele ale cadrelor UBB, precum și pentru sancționarea corespunzătoare a derapajelor flagrante și repetate de la principiile supreme enunțate în Carta UBB. Vor fi necesare, pentru aceasta, modificări structurale, deloc simple, în cadrul UBB, pentru a facilita cooperarea reală, la nivel curricular și al grupurilor de cercetare, între cele trei linii de studii și a stopa perpetuarea curentului de segregare.

6. *Pregătirea personalului didactic pentru școlile cu predare în limbă germană*

Universitatea Babeș-Bolyai este, prin linia de studii în limba germană, singura universitate din România cu o ofertă comprehensivă de studii în limba germană și un program integrat de pregătire a personalului didactic pentru școlile și liceele de limbă germană maternă din România. Fără contribuția UBB, o bună parte din sectorul preuniversitar al învățământului în limba germană maternă nu va mai supraviețui peste o perioadă de 10 ani, având în vedere că o bună parte dintre cadrele care predau la școlile de limbă germană se apropie de vârsta pensionării. Acest fapt plasează UBB într-o poziție de mare responsabilitate publică și obligă universitatea la amplificarea eforturilor de menținere și dezvoltare a acestui segment al ofertei sale educaționale. De aceea, revitalizarea ofertei de pregătire a personalului

didactic de specialitate cu limba germană maternă și înființarea de specializări noi sau de programe cu duble specializări cu predare în limba germană, fac parte dintre obiectivele pe care mi le și ni le propun. Ele se pot realiza doar prin alocarea de fonduri suficiente, prin colaborarea cu celelalte mari universități din țară și prin conștientizarea responsabilității sociale a UBB.

7. *Știința deschisă*

Dincolo de obiectivele specifice liniei de studii în limba germană, voi promova principiile științei deschise în cadrul UBB, prin sprijinirea unui repozitoriu de date de cercetare propriu al UBB, prin asigurarea accesului deschis și gratuit la literatura de specialitate pentru membrii UBB din toate domeniile de știință, prin promovarea unei culturi a datelor deschise și a review-ului public și prin atragerea cetățenilor în proiectele de cercetare ale UBB prin programe de citizen science.

Cu toată recunoștința pentru munca asiduă și eforturile foarte mari depuse de prorectorii de până acum ai LSLG, trebuie să atrag atenția asupra faptului că multe dintre obiectivele propuse de aceștia în decursul anilor nu au dat roadele așteptate de comunitatea noastră. Au fost și sunt exagerate așteptările colegilor noștri ca puținii membri ai comunității LSLG, cadre didactice, cercetători și studenți deopotrivă, să genereze de la sine suficiente idei inovative, resurse financiare, motivație pentru profesori și entuziasm în rândul studenților, pentru a crește o comunitate activă și înfloritoare, fără o implicare activă a întregii conduceri a universității în acest efort. Ca prorector, doresc să readuc linia de studii în limba germană și problemele noastre specifice în cercul restrâns al preocupărilor strategice ale UBB.

Cluj-Napoca, 4 ianuarie 2024

lect. univ. dr. Christian Schuster

